

ČESKÁ SPOLEČNOST INTENZIVNÍ MEDICÍNY

Předseda

prof. MUDr. Vladimír Černý, Ph.D., FCCM

Klinika anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny, Fakultní nemocnice Hradec Králové, 500 05 Hradec Králové
☎ 495 833 218, cernyvla1960@gmail.com

Místopředseda

prof. MUDr. Martin Matějovič, Ph.D.

I. interní klinika, Fakultní nemocnice Plzeň Alej Svobody 80, 304 60 Plzeň
☎ 377 103 501, matejovic@fnplzen.cz

Vědecký sekretář

doc. MUDr. Vladimír Šrámek, Ph.D., EDIC

Anesteziologicko-resuscitační klinika, Fakultní nemocnice u svaté Anny v Brně, Pekařská 53, 656 91 Brno
☎ 543 182 553, sramek@fnusa.cz

STANOVISKO VÝBORU

K POUŽÍVÁNÍ SYNTETICKÝCH KOLOIDNÍCH ROZTOKŮ NA BÁZI HYDROXYETYL ŠKROBU U PACIENTŮ V INTENZIVNÍ PÉČI

1. Úvod

Výsledky recentních klinických studií zabývající se účinností a bezpečností syntetických koloidů na bázi hydroxyetyl škrobu (dále jen HES) u různých populací pacientů vedly a nadále vedou v domácí i světové odborné veřejnosti k řadě diskuzí a polemik, které mají společného jmenovatele - jak dané studie interpretovat v klinické praxi a zda se tzv. moderní koloidy na bázi HES mají ve světle zmíněných studií vůbec používat. S ohledem na povahu problematiky (tekutinová terapie je základní součástí léčby u naprosté většiny pacientů na pracovištích intenzivní péče), výsledky některých studií (poukazujících na riziko zhoršení orgánových funkcí u vybraných skupin pacientů při použití roztoků na bázi HES) a časté dotazy členské základny považuje výbor ČSİM za vhodné zformulovat stanovisko k dané problematice.

2. Proces vzniku stanoviska

Níže uvedenému stanovisku předcházela diskuze neformálně vzniklé pracovní skupiny (inicioval Černý, primárně oslovení členové výboru s předpokládaným zájmem o danou problematiku - Cvachovec, Dostál, Kula, Matějovič, Ševčík, Šrámek), která vyústila v písemný návrh textu, nicméně i přes souhlas nadpoloviční většiny pracovní skupiny jednoznačná shoda nad obsahem některých bodů stanoviska nebyla dosažena. S ohledem na aktuálnost problematiky výbor ČSİM poté přijal návrh pracovat s původním textem a požádat všechny členy výboru o jejich postoj k textu stanoviska ve škále: *pro - slabě pro - proti - slabě proti*. Ve snaze reflektovat co nejširší názor osobností respektovaných členskou základnou byli o vyjádření požádáni i členové revizní komise výboru.

3. Stanovisko

Výbor ČSİM upozorňuje, že předložený text by neměl nahrazovat systematickou analýzu jednotlivých prací (tzv. critical appraisal), klinický úsudek a pečlivé posouzení poměru

ČESKÁ SPOLEČNOST INTENZIVNÍ MEDICÍNY

Předseda

prof. MUDr. Vladimír Černý, Ph.D., FCCM

Klinika anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny, Fakultní nemocnice Hradec Králové, 500 05 Hradec Králové
☎ 495 833 218, cernyvla1960@gmail.com

Místopředseda

prof. MUDr. Martin Matějovič, Ph.D.

I. interní klinika, Fakultní nemocnice Plzeň Alej Svobody 80, 304 60 Plzeň
☎ 377 103 501, matejovic@fnplzen.cz

Vědecký sekretář

doc. MUDr. Vladimír Šrámek, Ph.D., EDIC

Anesteziologicko-resuscitační klinika, Fakultní nemocnice u svaté Anny v Brně, Pekařská 53, 656 91 Brno
☎ 543 182 553, sramek@fnusa.cz

přínosu a rizika použití daného roztoku v klinickém kontextu individuálního pacienta ani základní literaturu k problematice tekutinové léčby. Stanovisko vyjadřuje názory a postoje členů výboru k datu schválení dokumentu výborem ČSIM.

Stanovisko k používání syntetických koloidních roztoků na bázi hydroxyetyl škrobu u pacientů v intenzivní péči:

- a) Indikace podávání a dávkování syntetických koloidů by měly být vždy v souladu s doporučením výrobce pro daný roztok.
- b) Koloidní roztoky na bázi HES musí být zařazovány obecně mezi látky s rizikem nefrotoxicity.
- c) U pacientů v intenzivní péči je podávání koloidních roztoků HES spojeno s rizikem zvýšené morbidity a mortality (za nejvíce rizikové jsou považováni pacienti s těžkou sepsí a rizikem akutního selhání ledvin) a jejich rutinní použití nelze u žádné subpopulace pacientů v intenzivní péči doporučit.
- d) Použití koloidních náhradních roztoků HES může být ve srovnání s krystaloidními roztoky spojeno s rychlejším dosažením hemodynamických cílů. Jejich podání lze proto individuálně zvážit, zejména u stavů náhle vzniklé a život ohrožující absolutní hypovolémie. Ve většině klinických situací jsou ale krystaloidní roztoky dostatečné k hemodynamické optimalizaci a/nebo dosažení normovolemie.
- e) Podání koloidního náhradního roztoku na bázi HES by mělo být vždy v co nejmenším objemu, který zajistí dosažení zvolených individuálních hemodynamických cílů. Předpokladem podání koloidních roztoků HES by měla být vždy dostatečná hydratace pacienta, umožňuje-li to kontext klinické situace.
- f) Podávání syntetických koloidů na bázi HES pro hrazení průběžných ztrát nelze doporučit.
- g) Podávání syntetických koloidů na bázi HES u potenciálních dárců orgánů nelze doporučit.

Vyjádření členů výboru: pro (12), slabě pro (3), proti (1), slabě proti (1), neodpovědělo (1)

prof. MUDr. Vladimír Černý, Ph.D., FCCM
předseda výboru ČSIM

Schváleno výborem ČSIM dne 30.4. 2013